

Sklepi Sveta z dne 20. novembra 2008 o evropski digitalni knjižnici EUROPEANA

(2008/C 319/07)

SVET EVROPSKE UNIJE –

kjer je izpostavljen napredek, dosežen pri izvajanju priporočila Komisije in sklepov Sveta iz leta 2006, obenem pa se opozarja na velike razlike pri napredovanju držav članic v tem procesu;

OB UPOŠTEVANJU naslednjega:

- vzpostavitev evropske digitalne knjižnice EUROPEANA, ki je skupna večjezična točka spletnega dostopa do digitalnega kulturnega gradiva iz vse Evrope (knjige, časopisi, fotografije, kinematografska in avdiovizualna dela, arhivski dokumenti, muzejska dela, arhitekturna in arheološka dediščina itd.), je odlična priložnost za ovrednotenje kulturne dediščine držav članic in zagotovitev javnega dostopa do nje,
- na splošno so digitalizacija, spletna dostopnost kulturnega gradiva držav članic in digitalna hramba ključni za vrednotenje kulturne dediščine, spodbude pri ustvarjanju vsebin in razvoj novih spletnih storitev; prispevajo k demokratizaciji dostopa do kulture in znanja ter k razvoju informacijske družbe in na znanju temelječega gospodarstva;

1. POUDARJA:

- svojo zavezanost ciljem, ukrepom in časovnim načrtom, ki so bili na osnovi priporočila Komisije z dne 24. avgusta 2006 ⁽¹⁾ opredeljeni v sklepih Sveta z dne 13. novembra 2006 o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva in digitalni hrambi ⁽²⁾,
- da je treba začeti delati na področju digitalizacije, hrambe in dajanja na razpolago vsebin, ob spoštovanju zakonodaje Skupnosti in mednarodne zakonodaje na področju intelektualne lastnine;

2. z zanimanjem POZDRAVLJA:

- resolucijo Evropskega parlamenta z dne 27. septembra 2007 o „i2010: na poti do evropske digitalne knjižnice“ ⁽³⁾,
- sporočilo Komisije z dne 3. januarja 2008 o „ustvarjalnih spletnih vsebinah na enotnem trgu“,
- in sporočilo Komisije z dne 11. avgusta 2008 z naslovom „Do evropske kulturne dediščine s klikom na miško – Napredek pri digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva in njegovi digitalni hrambi v EU“ ⁽⁴⁾,

3. z zadovoljstvom UGOTAVLJA, da:

- se evropska digitalna knjižnica EUROPEANA postopno vzpostavlja, kar se odraža v ustanovitvi Fundacije za evropsko digitalno knjižnico 8. novembra 2007 na Nizozemskem in začetku delovanja prototipa 20. novembra 2008,
- so države članice, kulturne institucije in na splošno strokovnjaki zavzeti za proces digitalizacije in spletne dostopnosti kulturnega gradiva ter digitalno hrambo,
- je Komisija podprla ta projekt in bolj na splošno proces digitalizacije predvsem s programom eContent+ in s sedmim okvirnim programom za raziskave in tehnološki razvoj, ustanovitvijo strokovne skupine iz držav članic za digitalizacijo in digitalno hrambo leta 2007 ⁽⁵⁾ in skupine strokovnjakov na visoki ravni leta 2006 ⁽⁶⁾ ter tudi z izvajanjem študij ⁽⁷⁾,
- so predstavniki knjižnic, arhivov, avdiovizualnih arhivov in nosilcev pravic pod pokroviteljstvom Komisije 4. junija 2008 sklenili dogovor o smernicah za pospešeno iskanje del sirot;

4. MENI, da je za uspešnost in trajnost EUROPEANE ter, bolj na splošno, procesov digitalizacije in spletne dostopnosti kulturnega gradiva ter digitalne hrambe v državah članicah treba:

- aktivno in trajno podpreti digitalizacijo in spletno dostopnost kulturnega gradiva ter digitalno hrambo, da bi zagotovili raznoliko in kakovostno ponudbo del, ki predstavljajo kulturno in jezikovno raznolikost Unije ter bogastvo njene intelektualne dediščine,
- razvijati usklajene praktične rešitve v skladu z avtorskimi in sorodnimi pravicami, da bi prispevali h kar najširši spletni dostopnosti kulturnega gradiva,

⁽¹⁾ UL L 236, 31.8.2006, str. 28.

⁽²⁾ UL C 297, 7.12.2006, str. 1.

⁽³⁾ 2006/2040(INI).

⁽⁴⁾ Dok. 12580/08.

⁽⁵⁾ Sklep Komisije z dne 22. marca 2007 (UL L 119, 9.5.2007, str. 45).

⁽⁶⁾ Sklep Komisije z dne 27. februarja 2006 (UL L 46, 16.2.2006, str. 32).

⁽⁷⁾ Študije o napredku pri digitalizaciji kulturnih vsebin v Evropski uniji, o socialno-ekonomskem vplivu dolgotrajne hrambe digitalnih virov in o socialno-ekonomskem vplivu javno dostopnih virov.

- razvijati tehnologije, da bi zagotovili dolgotrajno digitalno hrambo, interoperabilnost sistemov za dostop do vsebin, večjezično krmarjenje po vsebinah in razpoložljivost večjezičnih vsebin ter raznovrstne in kakovostne storitve za državljanke,
  - opredeliti dolgoročen gospodarski model za EUROPEANO in zagotoviti trajno podporo vsem sodelujočim stranem – kulturnim ustanovam, strokovnjakom, državam članicam in Komisiji;
5. POZIVA DRŽAVE ČLANICE, naj:
- dejavno in vztrajno nadaljujejo izvajanje nacionalnih strategij in ciljev, oblikovanih v skladu s sklepi Sveta z dne 13. novembra 2006 o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva in digitalni hrambi, v tem okviru pa zlasti opredelijo količinske in kakovostne cilje ter sprostitijo ustrezna sredstva,
  - spodbujajo sinergijo med njimi in tudi med različnimi institucijami, ki sodelujejo pri procesu digitalizacije in spletne dostopnosti kulturnega gradiva ter digitalne hrambe, da bi izboljšali ponudbo digitalnega kulturnega gradiva,
  - v okviru nacionalnih strategij še naprej podpirajo vključevanje digitalnega kulturnega gradiva v EUROPEANO, zlasti s spodbujanjem standardov interoperabilnosti, vzpostavljanjem ali izboljšanjem portalov, ki nacionalne vsebine združujejo v celoto, ali po potrebi z opredeljevanjem evropskih tem za izbiro tega gradiva ob upoštevanju prednostnih vsebin kulturnih institucij, ki sodelujejo pri projektu,
  - upoštevajo cilj, da se v EUROPEANO vključijo zaščitena dela, in ob spoštovanju veljavne ureditve avtorskih in sorodnih pravic na ravni držav in Skupnosti spodbujajo v ta namen sklepanje učinkovitih čezmejnih sporazumov med zadevnimi stranmi, da bi prispevali k digitalizaciji in spletni dostopnosti teh del,
  - vzpostavijo mehanizme za poenostavitev digitalizacije in spletnega dostopa do del „sirot“ in del, ki se več ne tiskajo ali distribuirajo, ob polnem spoštovanju pravic in interesov nosilcev pravic;
6. POZIVA KOMISIJO, naj:
- spodbuja in usklajuje dela za izboljšanje dolgotrajne digitalne hrambe in interoperabilnosti sistemov za dostop do vsebin, zlasti z izmenjavo dobrih praks in širjenjem standardov, ter naj podpre raziskave in razvoj inovativnih tehnologij, da bi predvsem zagotovili dolgotrajno hrambo digitalnega kulturnega gradiva, večjezično krmarjenje po teh vsebinah in razpoložljivost večjezičnih vsebin ter razvoj novih načinov uporabe,
  - preuči, ali je mogoče v okviru obstoječih programov Skupnosti in znotraj trenutnega finančnega okvira okrepiti finančno podporo za digitalizacijo kulturnega gradiva iz držav članic z dodano evropsko vrednostjo in ob prispevanju k EUROPEANI ter ob ustreznem upoštevanju nacionalnih strategij in ciljev,
  - zlasti na podlagi poročil držav članic oceni napredek EUROPEANE in njene možnosti za razvoj, vključno z ekonomskega in finančnega vidika, ter tudi napredek, ki so ga države članice dosegle pri digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva ter digitalni hrambi; o tem naj leta 2010 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu;
7. POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, naj v okviru svojih pristojnosti:
- spodbujajo razvoj EUROPEANE in se oprejo zlasti na strokovno skupino držav članic za digitalizacijo in digitalno hrambo, da bi skupaj s sodelujočimi stranmi opredelili takšen ekonomski in upravljalni model, ki bo zagotovil njeno uspešnost in trajnost,
  - v Evropi in po svetu dejavno spodbujajo EUROPEANO in vzpostavitev javno-zasebnih partnerstev, ki bi lahko pripomogla k njenemu razvoju, predvsem na področju digitalizacije in spletne dostopnosti kulturnega gradiva ter digitalne hrambe;
8. POZIVA FUNDACIJO ZA EVROPSKO DIGITALNO KNJIŽNICO, naj:
- tesno sodeluje z državami članicami, Komisijo in kulturnimi institucijami, da bi ob spoštovanju njihovih ustreznih pristojnosti opredelili ekonomski in upravljalni model, s katerim bi zagotovili uspešnost in trajnost EUROPEANE.